

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/103623,Polecamy-ksiazke-Anny-Dymek-Historia-kościoła-pw-Niepokalanego-Poczecia-Najswiet.html>
2020-09-19, 12:03

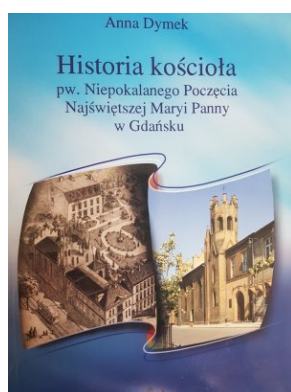
Polecamy książkę Anny Dymek „Historia kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Gdańsku”

Autorka kieruje Wieloosobowym Stanowiskiem do spraw Poszukiwań i Identyfikacji IPN Gdańsk.

Najnowsza monografia autorstwa Anny Dymek ukazuje dzieje kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Gdańsku od momentu jego powstania jako kaplicy Szpitala Mariackiego, poprzez erygowanie parafii w 1949 r., aż do czasów współczesnych.

W części pierwszej autorka opisuje proces powołania placówki medycznej, osiedlenie się w Gdańsku sióstr boromeuszek oraz prawne aspekty funkcjonowania placówki. Przedstawione zostały także kolejne etapy powstania Domu Bożego w Gdańsku na Dolnym Mieście, jego przebudowy pod koniec XIX w. poprzez charakterystykę wyposażenia kaplicy.

Druga część monografii dotyczy okresu dwudziestolecia międzywojennego oraz czasu II wojny światowej. Anna Dymek przedstawia zmiany jakie zaszły po I wojnie światowej zarówno na mapie politycznej Europy, jak i w strukturze diecezji. Podnosi również kwestie dotyczące działalności szpitala i kaplicy w okresie Wolnego Miasta Gdańska, a także odnoszące się do działalności sióstr zarówno na polu duchownym, jak i pracy charytatywno-gospodarczej.

Część trzecia poświęcona jest historii świątyni przy ul. Łąkowej po zakończeniu działań wojennych w 1945 r. Autorka ukazuje skomplikowane losy polskich duchownych obejmujących kościoły na tzw. Ziemiach Odzyskanych po ustępujących kapłanach niemieckich, czego wybitnym przykładem jest biografia ks. Franciszka Ładowicza prześladowanego przez funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa za swą

działalność niepodległościową (ZWZ, NOW).

Autorka zwraca także uwagę na postać ks. Szymona Żółtowskiego, który objął parafię pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny 15 września 1947 r. Duchowny pierwsze kroki kapłańskie stawiał w parafiach w miejscowościach Nieśwież, następnie Orzeł i Mścisław na terenie ówczesnej Rosji. Podczas I wojny światowej, w 1915 r. został proboszczem w miejscowości Tuła, gdzie opiekował się uchodźcami m.in. Polakami z zaboru rosyjskiego oraz uczył religii w gimnazjach męskich i żeńskich. Był przewodniczącym Komitetu Pomocy Ofiarom Wojny i przeprowadził ewakuację Polaków z powrotem do kraju. W 1919 r. został aresztowany przez tajną policję polityczną w Rosji (Czeka) jako polski zakładnik. Od listopada 1923 r. wstąpił do Wojska Polskiego, w którym pełnił funkcję kapelana. Był m.in. pierwszym proboszczem parafii wojskowej w Zegrzu. Podczas II wojny światowej duchowny uczestniczył w Powstaniu Warszawskim. 16 sierpnia 1944 r. trafił do niewoli niemieckiej, jednak zdołał uciec, wyskakując z pociągu. 4 sierpnia 1955 r. został mianowany administratorem parafii w Gdańsku-Emaus.